

Polgármesterek Koppenhágai Nyilatkozata

Egészségesebb és boldogabb városokat mindenkinek

*Egy átalakulást célzó megközelítés a biztonságos,
befogadó, fenntartható és alkalmazkodó társadalmakért*

Issued in English by the WHO Regional Office for Europe in 2018 under the title Copenhagen Consensus of Mayors. Healthier and happier cities for all.
© World Health Organization, 2018

This translation was not created by the World Health Organization (WHO). WHO is not responsible for the content or accuracy of this translation. The original English edition shall be the binding and authentic edition. The translator of this publication is responsible for the accuracy of the translation.
© Hungarian Healthy Cities Network, 2019

Polgármesterek Koppenhágai Nyilatkozata

Egészségesebb és boldogabb városokat mindenkinek

*Egy átalakulást célzó megközelítés a biztonságos,
befogadó, fenntartható és alkalmazkodó társadalmakért*

Dánia, Koppenhága | 2018. február 13.

*A jelen Polgármesterek Koppenhágai Nyilatkozatban kifejezett vízió,
melyet 2018. február 13-án, kedden fogadtak el, teljes mértékben összhangban van
az Egyesült Nemzetek 2030-ig érvényes Fenntartható Fejlődési Agendájával,
és az Egészségügyi Világszervezet Egészséges Városok program munkájának
útmutatójaként szolgál ezen agenda időtartama alatt, 2030-ig.*

Az Egészséges Városok az egészség és jól-lét ügyét a kormányzáson, az emberek felhatalmazásán és **részvételén keresztül segítik elő, az esélyegyenlőséget és közösségi **prosperitást** támogató városi **környezet** megteremtésével, és az **emberekbe** való befektetéssel egy **békés világ** érdekében.**

Az Egészséges Városok vezérlő elve az egyenlőtlenségek elleni küzdelem, és az egészség és jól-lét érdekében való kormányzás és vezetés elősegítése – az innováción, a tudásmegosztáson és a városi egészségdiplomáción keresztül.

Az Egészséges Városok vezetőként és partnerként vesz részt a közös globális közegészségügyi kihívások elleni küzdelemben, beleértve a nem-fertőző betegségeket, a fertőző betegségeket, a környezeti kihívásokat, az egészségben jelentkező esélyegyenlőtlenségeket, az antimikrobiális rezisztenciát, az egészségi vészhelyzeteket, és az univerzális egészségügyi lefedettségre való törekvést.

1.0 Elkötelezettséget vállalunk, hogy közösen cselekszünk a városunkban élő, szerető, tanuló, dolgozó és játszó minden ember egészségének és jól-létének fejlesztése érdekében.

- 1.1 Mi, az Egészségügyi Világszervezet (WHO) Európai Régiója városainak, nagyvárosi régióinak, városi régióinak, és városias területeinek a polgármesterei és politikai vezetői, 2018. február 12-13. között, Koppenhágában, Dániában gyűltünk össze a WHO Európai Egészséges Városok Hálózat Polgármesteri Találkozóján.
- 1.2 Üdvözljük azt a globális víziót és lehetőséget, amit az Egyesült Nemzetek Agenda 2030 a Fenntartható Fejlődésért és Fenntartható Fejlődési Célokért dokumentum elfogadása biztosít. Kifejezzük elkötelezettségünket az Egészséges Városok, mint a közös céljaink elérését szolgáló mozgalom iránt.
- 1.3 Kihangsúlyozzuk, hogy az egészség és jól-lét és az egészségben jelentkező esélyegyenlőtlenség csökkentése nem érhető el a minden szakpolitikában és minden kormányzati szinten érvényesítendő, az emberi jogokra való valódi és fenntartható koncentráció nélkül. Elkötelezettséget vállalunk, hogy biztosítjuk ezt a városi és helyi szinteken városainkban, városi környezeteinkben és közösségeinkben.
- 1.4 Hiszünk benne, hogy a WHO Egészséges Városok Hálózat egy átalakulást célzó megközelítést kínál napjaink legnagyobb népegészségügyi kihívásai elleni küzdelemben. Készen állunk és cselekedni fogunk az Agenda 2030 és globális céljai, valamint a kiegészítő, a fenntartható fejlődésre fókuszáló Új Városi Agenda, és az Egészség 2020, az európai regionális, az egészséget és jól-létet célzó egészségpolitika és stratégia megvalósítása érdekében.
- 1.5 Hangsúlyozzuk az egészségbe és jól-létbe való befektetés szükségességét, mint az egészséges, fenntartható és békés társadalom egyik előfeltételét. Felismerjük, hogy a városok és városias területek milyen szerepet töltenek be a betegségek megelőzésében és az egészségfejlesztésben, valamint annak szükségét, hogy az egészség és jól-lét társadalmi, környezeti, életmódbeli, gazdasági és politikai meghatározóival foglalkozunk.
- 1.6 Kiemeljük a városok és a helyi vezetés alapvető szerepét az egyenlőtlenségek csökkentése érdekében folytatott küzdelemben, a legsérülékenyebb csoportokra való fókuszálással, az arányos univerzalizmus megközelítésén keresztül. A városoknak alapvető szerepük van a szegénység csökkentésében közösségeikben, beleértve a táplálkozás és a lakhatás szegénységét, és elkötelezzük magunkat azon politikai döntések mellett, melyek szükségesek ezen társadalmi betegségek csökkentéséhez.

- 1.7 Közösen hangsúlyozzuk, hogy erőink egyesítésére van szükség, hogy elérjük céljainkat, melyeket az Egészséges Városok víziója egyesít. Példát mutathatunk.
- 1.8 Felismerjük, hogy politikai vezetésünk és vízióink elengedhetetlen a fenntartható fejlődés, és a békés és igazságos társadalmak biztosításához, amely senkit sem hagy hátra.
- 1.9 Mint politikai vezetők, felelősséget vállalunk, hogy példát mutatunk és tevékenységeket kezdeményezünk városainkban, és együtt dolgozunk partner városokkal, nemzeti kormányokkal és nemzetközi szervezetekkel, hogy elérjük az egyenlőséget, egészséget és jól-létet mindenki számára.
- 1.10 Elkötelezzük magunkat, hogy munkánkat úgy végezzük, hogy egészséges városok legyünk, azzal a céllal, hogy elérjük közös víziókat. Az Egészséges Városok mozgalom, a WHO égisze alatt, elismeri, hogy „Az egészséget az emberek hozzák létre és élük meg, a mindennapi élet szinterein; ahol tanulnak, dolgoznak, játszanak és szeretnek”, ahogy az 1986-os Egészségfejlesztés Ottawa Kartája kimondta.
- 1.11 Az Egészséges Városok olyan támogató közösségek, ahol a befogadó, átlátható és részvételen alapuló kormányzást az egészség, jól-lét, béke, boldogság és a közjó érdekében gyakorolják. Az Egészséges Városok mozgalomban résztvevő városok példát mutatnak helyben és globálisan. Együttműködnek másokkal, hogy olyan fizikai, társadalmi és kulturális környezetet hozzanak létre, amely az összes ember képességeit fejleszti a városainkban. Lehetővé teszik, hogy az emberek elérjék teljes potenciáljukat, és hozzájáruljanak a közösségi alkalmazkodó képességhez, jobba téve a világot mindenki számára.
- 1.12 Elkötelezzük magunkat, hogy kiaknázzuk az átalakulást célzó megközelítéseket – városok közötti együttműködések létrehozásával, a városi egészségdiplomácia segítségével, nemzeti kormányokkal, nemzetközi szervezetekkel, és különböző szektorokkal és kormányzati szintekkel, valamint a civil társadalommal és a lakosságunkkal.

Befektetés az **emberekbe**, akik a városainkat alkotják

2.0 Egy egészséges város példát mutat azzal, hogy a társadalmi fejlesztés emberközpontúságát hangsúlyozza, és az emberekbe való befektetést helyezi előtérbe, az egyenlőség és a társadalmi befogadás fejlesztése érdekében, a lakosság fokozott felhatalmazásával.

- 2.1 Felismerjük, hogy az emberközpontúság minden életszakaszban, elősegíti az egészség és jól-lét fejlesztését, csökkenti a földrajzi, területi és társadalmi egyenlőtlenségeket, mind a városok között, mind a városokon belül, és olyan környezetet hoz létre, amely támogatja a prosperáló, felhatalmazott és alkalmazkodó lakosságot.
- 2.2 Hangsúlyozzuk a diszkrimináció-mentes kormányzási folyamat fontosságát, amely felhatalmazza a közösségeket és lehetővé teszi minden ember számára, hogy részt vegyen azon döntésekben, amelyek hatással vannak rá, nemre, genderre, vallási, etnikai, szexuális hovatartozásra, politikai ideológiára, kultúrára, fogyatékosagra, nemzetiségre és származásra való tekintet nélkül.

- 2.3 Felismerjük, hogy a fokozott társadalmi bizalom és közösségi kohézió alapvető fontosságú a befogadó, biztonságos és fenntartható városokhoz, és mind az egyéni, mind a kollektív alkalmazkodó képességhez.
- 2.4 Elkötelezzük magunkat, hogy olyan döntéseket támogatunk, melyek csökkentik a szorongást, a neheztelést, a gyűlöletet, a bizalmatlanságot és az idegengyűlöletet. A városi környezet akkor válhat támogató környezetté, ha a társadalmi, mentális, érzelmi és kapcsolati tényezőket is figyelembe vesszük, amikor a város jól-léte érdekében terveznek.
- 2.5 Elkötelezzük magunkat, hogy az alapvető javakhoz és szolgáltatásokhoz való univerzális hozzáférés érdekében tevékenykedünk, hogy biztosítsuk az egyenlőséget, egészséget és jól-létet mindenkinek. Ehhez emberközpontú kormányzati berendezkedésre és mechanizmusokra van szükség minden szinten, valamint városi egészségdiplomáciára és erős koherenciára a kormányzási szintek és irányelveik között.
- 2.6 Hangsúlyozzuk, hogy mind az egyéni, mind a kollektív közösségi vezetésbe szükséges befektetni, hogy biztosítsuk, hogy az emberek és közösségek képesek legyenek megvalósítani alulról jövő kezdeményezéseiket az egészségben jelentkező esélyegyenlőtlenségek csökkentése és a közjó érdekében.

Az egészséget és jól-létet fejlesztő városi környezetek tervezése

3.0 Egy egészséges város példát mutat arra, hogy a társadalmi, fizikai és kulturális környezetekkel hogyan lehet olyan helyet létrehozni, mely aktívan befogadó, és támogatja mindenki egészségének és jól-létének elérését.

- 3.1 Elkötelezzük magunkat egy az átalakulást célzó megközelítés mellett, hogy azokkal a helyekkel foglalkozunk, ahol az emberek élnek. Felismerjük annak sürgős szükségességét, hogy városaink és városias területeink biztosítsák azokat a környezeti, társadalmi és kulturális feltételeket, melyek lehetővé teszik a lakosság gyarapodását, és megoldják a nemzetközi elkötelezettségek megvalósításának támogatását.
- 3.2 Elkötelezzük magunkat, hogy olyan városi környezetet tervezünk és építünk, amely a legegészségesebb választást egyben a legmegfizethetőbb, a legkönnyebb, és legelérhetőbb választássá is teszi.
- 3.3 Elkötelezzük magunkat, hogy egy emberközpontú városfejlesztéssel és tervezéssel átalakítjuk a városokat és városias területeket, előtérbe helyezve az embereket és a bolygót, például az energia-semleges városok irányába történő elmozdulással. Ehhez szükséges a közösségi igények azonosítása, a meglévő közösségi források használata, és a közösségi terekhez, a közjóhoz és a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása.
- 3.4 Hangsúlyozzuk, hogy olyan városokat és városi környezeteket szükséges tervezni, melyek támogatják az egészséget minden életszakaszban, a legjobb életkezdet biztosításától kezdve, melybe beletartozik a várandósság és a szülés, az egészséges idősödés és az idős-barát környezetek támogatásán keresztül, melybe beletartozik a mobilitási rendszer megfelelően megtervezett változása, hogy mindenki számára biztosítsuk az egyenlő és megfizethető hozzáférést.

- 3.5 Kiemelt szerepe van a fizikai és társadalmi infrastruktúrának, amely minden embert szolgál, összekapcsolva őket a városokkal és városi környezetekkel. Ebbe beletartoznak az egészségügyi, az oktatási és a szociális szolgáltatások, valamint a megfelelő, egyenlő, biztonságos és hozzáférhető lakhatás mindenki számára.
- 3.6 Hangsúlyozzuk az egészséges várostervezés szükségességét – olyan várostervezést, amely figyelembe veszi a környezeti egészség és az emberi egészség vonatkozásait, különösen a legfőbb városi kihívásokhoz kapcsolódóan, mint a levegőszennyezés, vízminőség és hulladékkezelés. Nagy hangsúlyt kell fektetniük a zöld felületekre, beleértve a parkokat és közösségi kert projekteket, valamint a gyerekek és a családok részére létrehozott helyeket, vízfelületeket, beleértve a csatornák, folyók, tavak és tengerpartok környezetét, az egészséget támogató adottságaik miatt.
- 3.7 Megerősítjük, hogy a várostervezésnek a jövőre nézve is megoldást kell biztosítania a klímaváltozás és környezeti degradáció hatásaival szemben, mint például az áradások megnövekedett kockázata, védett területek létrehozása az extrém hőség hatásainak enyhítésére, a növény- és állatvilág megfelelő kezelése, és a további építkezések elkerülése a természeti katasztrófák szempontjából magas kockázatú helyeken.

Nagyobb **részvétel** és partnerség az egészség és jól-lét érdekében

4.0 Egy egészséges város példát mutat azzal, hogy biztosítja minden egyén és közösség számára a részvételt azon döntésekben, amelyek hatással vannak rájuk és a helyekre, ahol élnek, tanulnak, dolgoznak, szeretnek és játszanak.

- 4.1 Elkötelezzük magunkat amellet, hogy megszüntetjük az akadályokat városainkban, hogy javítsuk a közös kormányzást az egészség és jól-lét érdekében, beleértve az „egészséget minden szakpolitikába” megközelítés és a „városi egészségdiplomácia” használatát.
- 4.2 Hangsúlyozzuk az inkluzív részvétel fontosságát minden kormányzati és társadalmi szinten. Ebbe beletartozik az emberek és közösségek bevonása a részvételi kormányzásba, valamint új együttműködések kiépítése a jobb egészség és jól-lét érdekében.
- 4.3 Elkötelezzük magunkat, hogy megerősítjük lakosságunk ismereteit a különböző életszakaszokban az egészséggel, közösséggel és környezettel kapcsolatban, amely eszközként szolgál a részvétel és az emberek felhatalmazásának ösztönzéséhez. Az emberek felhatalmazása növeli az önhatékonyt és az önbecsülést, javítja a szervezeti és egyéni kontrollt és irányítást az egyén egészsége és jól-léte felett.
- 4.4 Hangsúlyozzuk a városok és önkormányzatok vezető szerepét a közösségeinkkel, a civil társadalommal és más szereplőkkel való kapcsolatépítésben, hogy biztosítsuk a bolygó védelmét, miközben hozzájárulunk a jobb egyenlőséghez, egészséghez és jól-léthez mindenki számára.
- 4.5 Felismerjük annak szükségességét, hogy elősegítsük a társadalom kulturális és normatív elmozdulását egy nagyobb felhatalmazás, az igazságos fenntartható fejlődés, és a bolygó, a biológiai sokszínűség, és az emberi egészség és jól-lét védelmének előterébe helyezésének irányába.

Megnövelt közösségi **prosperitás** és hozzáférés a közjóhoz és a közszolgáltatásokhoz

5.0 Egy egészséges város példát mutat azzal, hogy növekvő közösségi prosperitásra és megerősített erőforrásokra törekszik, a közjó és a közszolgáltatások értékalapú kezelésével.

- 5.1 Támogatjuk a társadalmi fejlődés előremutató intézkedéseit, melyek túlmutatnak a növekedést és fejlődést célzó hagyományos pénzügyi intézkedéseken.
- 5.2 Elkötelezzük magunkat a közösség-fókuszú átalakítást célzó gazdasági modellek támogatása mellett, mint például a „körforgásos gazdaság”, az „ezüst gazdaság” és a „zöld gazdaság”, összhangban az Agenda 2030 és az Új Városi Agenda dokumentumokkal.
- 5.3 Felismerjük a városok és a városi környezetek szerepét az univerzális szociális védelmi háló biztosításában, mint például egy alapjövedelem minden ember részére, megfelelő jövedelem az egészséges élethez a bérből és fizetésből élőknek. A szociális védelmi intézkedéseknek figyelembe kell venniük a nemeket, mivel a munkaerőpiacon való részvétel és az ellátás terhe nem egyenlően oszlik meg a nők és férfiak között, amely hatással van az egészségükre és családtagjaik, valamint a környezetükben élő mások egészségére is.
- 5.4 Támogatunk minden várost, helyi önkormányzatot, hogy hozzanak létre etikus befektetési irányelveket, melyek biztosítják, hogy gazdasági és befektetési stratégiáik nem lesznek káros hatással az egészségre és jól-létre – beleértve az egészség társadalmi, kulturális, gazdasági és környezeti meghatározóit – és összhangban vannak az egyenlőség, a kizsákmányolás ellenesség, és az emberi jogok betartásának értékeivel.
- 5.5 Hangsúlyozzuk, hogy a társadalomnak olyan irányba szükséges elmozdulnia, ahol megbecsülik azon ágazatok foglalkozásait, amelyek támogatják a humán és társadalmi tőkét, beleértve az oktatást, az egészségügyi és szociális ellátást, a turizmust és kultúrát. Ez csak úgy érhető el, ha ezen szektorokba folyamatosan befektetünk, biztosítva a társadalmunk működéséhez fontos foglalkozások gazdasági, anyagi, társadalmi és közösségi megbecsülését, valamint hogy ezen szervezeteket ösztönözzék munkavállalóik egészségének és jól-létének támogatására.
- 5.6 Hangsúlyozzuk a „tripla hélix modellbe” történő befektetés szükségességét, megerősítve a kormányzatok, az egyetemek és az ipar közötti együttműködést, a tudásbázis növelésére való közös fellépés, valamint az innováció és a fenntartható és igazságos gazdasági fejlesztés előmozdítása érdekében.
- 5.7 Hangsúlyozzuk, hogy itt az ideje összefogni és figyelembe venni az egészség gazdasági meghatározóit a gazdasági szektorban és az egész társadalomban. Ennek értelmében, ha valamilyen disszonancia merül fel egy intézkedés közegészségügyi és gazdasági céljai között, biztosítsuk, hogy az egészség és jól-lét legyen a siker mércéje, és az intézkedések középpontjában a hozzáadott előnyök és a társadalmi felelősség együttese legyen. Ez elengedhetetlen a társadalom fenntartható módon történő fejlődéséhez és prosperitásához.

- 5.8 Elismerjük a város fontos szerepét a technológiákba és technológiai megoldásokba való befektetésben, egy városi integrált egészségügyi ellátó rendszer részeként, amely népegészségügyi fejlesztési célokra fókuszál, és hozzájárul az univerzális egészségügyi lefedettség eléréséhez a városokban.

A béke és a biztonság támogatása inkluzív társadalmakon keresztül

6.0 Egy egészséges város példát mutat azzal, hogy a békét egy inkluzív társadalom megteremtésén keresztül támogatja, amely a helyekre, a részvételre, a prosperitásra és a bolygóra fókuszál, miközben az embereket helyezi minden döntés és intézkedés középpontjába.

- 6.1 Hangsúlyozzuk, hogy a városoknak és városi környezeteknek alapvető szerepet kell betölteniük a békés társadalom biztosításában, régióinkban és az egész világon. Ehhez biztosítani kell, hogy az emberek, a közösségek, az emberek felhatalmazása és alkalmazkodó képessége legyen a központi kérdés, az olyan helyek létrehozásában és fenntartásában, melyek kedveznek a hosszan tartó békének.
- 6.2 Megerősítjük azon intézmények, kormányzati rendszerek és berendezkedések fontosságát, melyek előtérbe helyezik a társadalmi igazságosságot és az inkluzív részvételt a társadalomban.
- 6.3 Hangsúlyozzuk a városok és városi környezetek a béke elősegítőjeként betöltött szerepét háborús konfliktusokban és háború utáni helyzetekben, valamint a béke fenntartójaként betöltött szerepét törékeny régiókban, egy mindenki számára biztosított, inkluzív társadalommal, jogi státuszra, vallásra, etnikumra, rasszra, nemre, kultúrára, politikai ideológiára és nemzetiségre való tekintet nélkül.
- 6.4 Hangsúlyozzuk, hogy küzdeni szükséges – kormányzati és társadalmi szabályzókkal – a korrupció, a diszkrimináció és az erőszak minden formája, mind a fizikai, mind az érzelmi erőszak ellen társadalmainkban. Ebbe beletartoznak a következők, de nem korlátozódnak kizárólag ezekre: gyermekek elleni erőszak, intim partner elleni erőszak, gyűlöletbeszéd, zaklatás, kiközösítés, bevándorlókkal szembeni ellenségeskedés.
- 6.5 Hangsúlyozzuk, hogy fontos foglalkozni az élelmiszer- és vízbiztonsághoz kapcsolódó ügyekkel, a békés társadalmak, valamint a fenntartható és egységes közösségek támogatásának keretében, a háborús konfliktusok utáni időszakban.
- 6.6 Hangsúlyozzuk a városok és önkormányzatok fontos szerepét az egészségügyi biztonságban, a vészhelyzetekre való felkészültségben, és a váratlan események és katasztrófák kezelésében, mind a természeti, mind az emberek által okozott események tekintetében.

Védjük meg a **bolygót** a pusztulástól, többek között a fenntartható fogyasztás és termelés segítségével

7.0 Egy egészséges város példát mutat azzal, hogy biztosítja, minden városi döntés – mind belső és külső – középpontjában a bolygó védelme áll.

- 7.1 Elkötelezzük magunkat, hogy fellépünk a klímaváltozás enyhítése érdekében: kezeljük az elkerülhetetlent, így elkerüljük a kezelhetetlent.
- 7.2 Megismételjük, hogy az emberek egészsége és jóléte, és a bolygó egészsége alapvetően összekapcsolódik egymással. Egy egészséges városnak biztosítania kell, a „teljes város” megközelítésen keresztül, hogy a különböző szinteken meghozott döntéseket és intézkedéseket úgy tervezzék meg, hogy e kettő fejlesztését segítse elő.
- 7.3 Elkötelezzük magunkat, hogy úgy alakítjuk át városi környezetünket, hogy azok harmóniában legyenek a bolygóval, hogy csökkenjen a földhasználat és annak kizsákmányolása, valamint hogy megvalósuljon a városi barnamezős területek rehabilitációja és kármentesítése, annak érdekében, hogy azok az egészséget támogató és befogadó helyekké váljanak.
- 7.4 Kiemeljük, hogy minden gazdasági és fejlesztési stratégia elengedhetetlen sarokköve, hogy fontos kivonulni azon szektorokból és szervezetekből, melyek tevékenysége káros az egészségre, mivel példát kell mutatnunk a fenntartható és etikus befektetések támogatásában, a bolygónk és a lakosság érdekében.
- 7.5 Hangsúlyozzuk a városok és önkormányzatok szerepét a regionális és nemzeti hatóságokkal és a nemzetközi szervezetekkel való együttműködésben, hogy biztosítsuk a koherenciát a különböző döntéshozási szintek között, az Agenda 2030 megvalósítása során, valamint egy mindenki számára igazságosabb, fenntarthatóbb, egészségesebb és boldogabb bolygó megteremtésében.
- 7.6 Elkötelezzük magunkat, hogy továbbra is együttműködünk a WHO Európai Régiójának városaival és más városokkal is, hogy elérjük közös víziókat és kezeljük közös kihívásainkat, az Egészséges Városok Hálózat iránti elkötelezettség, az városi egészségdiplomácia, a klímaváltozás enyhítése, és más városi hálózatok segítségével, melyek céljai és értékei azonosak az Egészséges Városokéval.

8.0 Elkötelezettséget vállalunk, hogy együttesen lépünk fel mind a WHO Európai Régiójának városaival, mind a világ más városaival, az emberekre, részvételre, prosperitásra, bolygóra és békére fókuszálva, mindenki egészsége és jóléte érdekében, hogy megfeleljünk az Agenda 2030 sürgető és átalakulást célzó feladatainak.

**Nem engedhetjük meg magunknak, hogy
elbukjunk.**

Egészséges Városok Kárpát-medencei Egyesülete

www.egeszsegesvarosok.hu
info@egeszsegesvarosok.t-online.hu
7621 Pécs, Váradi Antal u. 11.